

Obsah

Události v EU:	Mezinárodní měnový fond odmítá Řecku půjčit další peníze	strana 2
Brusel Inside:	Evropa 60 let poté	strana 5
Sloupek Komise:	Komise vystavila české ekonomice každoroční vysvědčení	strana 6
Drobnohled:	Neodcházíme z Evropy	strana 8
Hlavní téma:	Jaderná energie v Německu: vývojové trendy	strana 9
Průvodce podnikáním:	Lotyšsko	strana 13
EU Seriál:	Výzkum a vývoj v podnikatelské sféře	strana 15

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13b
140 00 Praha 4
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtusová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

ERSTE GRANTIKA ADVISORY, a. s.

Richard Lev

Předseda představenstva

+420 731 192 877, lev@grantika.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

v loňském roce jste si touto dobou mohli v Měsíčníku EU aktualit přečíst zprávu, která nesla titul „Summit lídrů EU: zabránili Brexitu?“ ... uplynul rok a již víme, že nezabránili – březen 2017 bude pravděpodobně měsícem, kdy Spojené království začne rozplétat vztahy s Evropskou unií. Snad nedojde k odložení tohoto termínu, jinak by se v příštím čísle mohlo stát, že při čtení Měsíčníku zažijete děj v ...

Tento pocit můžete mít koneckonců již v tomto vydání a to hned na straně druhé, kterou plní řádky o Řecku. Mezinárodní měnový fond se k němu staví pesimisticky a odmítá půjčit další prostředky - v létě tak zemi hrozí bankrot, pokud neuhradí svou sedmimiliardovou splátku. Snad se věřitelé v co nejbližší době domluví na dalších krocích. Dalším vztahem, ve kterém to „jiskří“ je Evropská unie vs. Spojené státy americké. Donald Trump se pečlivě snaží plnit své předvolební sliby a připravuje daňovou reformu, která by znamenala snížení daní a poplatků na zboží putující z amerického trhu. Naopak na dovážené zboží by byla zavedena 20% „daň“ (čtete clo). Evropská unie tedy hrozí žalobou u Světové obchodní organizace – otázka však zůstává, zda by s ní vůbec uspěla. Zaoceánské vztahy se však Unii podařilo upevnit s Kanadou, europoslanci posvětili dohodě CETA – nyní je řada na národních parlamentech.

V budově Evropského parlamentu ještě chvíli zůstaneme – europoslanci totiž vzali na vědomí, že představy Karla Čapka o robotech už nejsou pouhou utopií a stávají se skutečností. Brzy budeme roboty považovat za součást našeho každodenního života. Je potřeba se jejich přítomnosti obávat? Osobně věřím, že nikoliv, avšak je potřeba nastavit jasná pravidla. Parlament tedy ve svém usnesení vyzývá Evropskou komisi například k navržení jednotné definice robotů či zavedení etického kodexu pro výzkumníky robotů a jejich designéry. Víte, kolik robotů využívá zpracovatelský průmysl v Česku? Nalistujte stranu 4.

Letošní březen si Evropská unie připomene jedno významné výročí – šest desetiletí od podpisu Římských smluv, jedné ze stěžejních událostí v procesu evropské integrace. Jak si kontinent vede 60 let poté? Na tuto otázku vám svůj názor přibližuje Petr Zahradník v pravidelné rubrice Brusel Inside. Hodnocení, si můžete přečíst také na následující straně – nyní zaostřené pouze na Česko. Komise totiž svá vysvědčení členským státům uděluje už v počátcích roku.

Že každé rozhodnutí s sebou nese také následky, už vědí nejen v Británii. Cestou odklonu se před šesti lety vydalo také Německo, které se rozhodlo výrazně snížit podíl jaderné energie ve svém energetickém mixu. Následně se potýkalo s úbytkem energie, který muselo nahradit jinými zdroji. Jak se mu to daří a jaké jsou přístupy dalších členů Unie k jaderné energii, si můžete přečíst v Hlavním tématu, které pro nás tentokrát zpracovala studentka Patricie Štichová, která je nyní součástí našeho týmu.

V polovině března čeká Evropu první z letošních událostí volebního maratonu – v Nizozemsku se budou konat parlamentní volby. Prozatím je favoritem populista Geert Wilders a tak to vypadá, že také v Nizozemí převládne „blond“ – ať už totiž hovoříme o vítězi v USA, Británii či zemi tulipánů, všichni mají něco společného :)

Přeji vám příjemné čtení,

Tereza Hrtusová

Na Maltě proběhl 3. února neformální summit Evropské unie - první část se zaměřila na omezení migrace přes Středozemní moře do Evropy. - Mezinárodní měnový fond odmítá Řecku půjčit další peníze - Řecku tak hrozí v létě bankrot. - Levnější vývoz z USA a k tomu nová daň na zboží dovážené do Spojených států. - CETA: Europoslanci ji schválili.

POLITIKA

Summit Evropské unie na Maltě

Na Maltě proběhl 3. února neformální summit Evropské unie, jehož **první část se zaměřila na omezení migrace přes Středozemní moře do Evropy**. Německá kancléřka Angela Merkelová před začátkem jednání uvedla, že Unie musí i v případě Libye dosáhnout při kontrole migrace toho, co se EU loni podařilo v důsledku dohody s Tureckem.

Podle vysoce postaveného diplomata EU se blok v zásadě snaží postavit do cesty ekonomickým migrantům ze subsaharských afrických zemí několik překážek, které budou začínat už na jižní hranici Libye. Diplomaté připouštějí, že prosté zopakování loňské dohody s Tureckem není v zásadě možné kvůli situaci v Libyi a tamní slabé ústřední vládě. Unie proto chce například také podporovat komunity na libyjském pobřeží tak, aby tamní obyvatelé měli jiné možnosti obživy než spolupráci s převaděčskými gangy.

EU by podle závěrečné deklarace neformálního summitu měla podpořit ostrahu jižní hranice Libye, posílit libyjskou pobřežní stráž a vybudovat v Libyi záchytné tábory pro uprchlíky z jiných afrických zemí. Unie však záměrně nehovoří o konkrétní částce, kterou chce Libyi poskytnout.

Přes Středozemní moře do EU míří uprchlíci z Afriky i Blízkého východu. V roce 2016 jich tudy přišlo 181 000 s tím, že nejméně 4 500 jich na nebezpečné cestě mořem zemřelo. Debata se bude týkat toho, jak morální a praktická je idea uprchlíky vracet do válkou zmiřované Libye a řešit jejich žádosti o azyl ve třetí zemi, jakou je Tunisko.

Čeká se ale, že v pozadí všech diskusí na Maltě se budou vznášet dvě témata, která oficiálně nejsou na programu: způsob, jak naložit se vztahem k americkému prezidentu Donaldu Trumpovi, a příprava na odchod Velké Británie z EU, která má v březnu oficiálně začít proceduru exitu.

<http://euractiv.cz/clanky/aktualne-v-eu/5-zprav-uplynuleho-tydne-ktere-byste-nemeli-prehlednout-4/>

<http://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/european-council/2017/02/03-informal-meeting/>

EKONOMIKA A EURO

Mezinárodní měnový fond odmítá Řecku půjčit další peníze

Řecká vláda dělá pokroky a mezinárodní věřitelé, tedy členské země eurozóny a Mezinárodní měnový fond (IMF), se brzy vrátí do Athén, aby uzavřeli druhou prověrku řeckého záchraného programu. Jedině pak může Řecko čerpat další finance určené na oživení své ekonomiky.

Tak zní výsledek jednání ministrů financí eurozóny, které proběhlo 20. února. **Na další finanční pomoci v rámci třetího záchraného programu pro Řecko se ale věřitelé nedohodli**. IMF se totiž k vývoji řecké ekonomiky staví pesimisticky.

Řecko musí v červenci splatit sedm miliard eur. Státy eurozóny mu chtěly tyto finance poskytnout. Bez podpory IMF ale řada z nich od pomoci ustupuje, a Řecku tak hrozí v létě bankrot.

V současné době státy eurozóny s IMF vyjednávají o dalším balíčku strukturálních reforem řeckého daňového a penzijního systému či trhu práce. Řekové trvají na tom, že reformy nesmí mít na zemi žádný negativní dopad. Premiér Alexis Tsipras také opakovaně varoval, že Athény odmítají jakákoli další úsporná opatření.

IMF a Evropská komise ústup od škrťů a úspor směrem k reformám podporují. Euroskupina si tak od reforem slibuje další zapojení IMF do záchraného programu. Konkrétní podoba strukturálních změn v Řecku je proto předmětem dalšího vyjednávání.

Věřitelé se musí na dalším postupu dohodnout co nejdříve. Bez jejich pomoci Řecko nezvládne v červenci zaplatit sedmimiliardový dluh, což může vést až k jeho bankrotu. Řecko přitom v posledním roce zaznamenává ekonomický růst. Mezinárodní věřitelé mají pro Řecko připravený třetí záchraný balíček ve výši až 86 miliard eur. Díky ekonomickému růstu ale Řecko bude pravděpodobně potřebovat méně.

<http://euractiv.cz/clanky/ekonomika-a-euro/mezinarodni-menovoy-fond-odmita-recku-pujcit-dalsi-penize/>

<http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/financial-assistance-eurozone-members/greece-programme/>

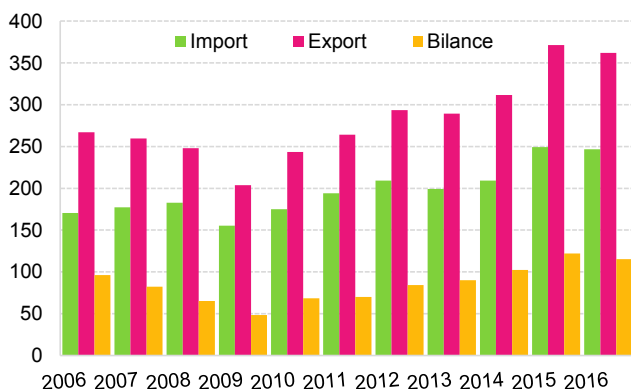
ZAHRANIČNÍ OBCHOD

EU a USA: hrozí obchodní válka?

Levnější vývoz z USA a k tomu nová daň na zboží dovážené do Spojených států. Tak vypadají plány, které mají do ekonomické praxe převést heslo nového amerického prezidenta Donalda Trumpa „Amerika na prvním místě“.

Trumpovi republikáni připravují daňovou reformu, která zahrnuje radikální snížení poplatků a daní na zboží vyvážené z USA. Pro zboží dovážené do Spojených států by naopak začala platit dvacetiprocentní „vyrovňovací daň“, která je ale de facto clem. A to členské státy Světové obchodní organizace (WTO) zavádět nesmějí.

Zahraněční obchod mezi EU a USA (mil. eur)

Zdroj: Evropská komise

Evropská unie proto hrozí, že se na WTO obrátí se žalobou. Trump ale podle deníku Financial Times zvažuje, že by Spojené státy organizaci opustily. Tím by se mimo jiné vyhnuly případným sankcím.

Američtí republikáni plán představili už v červnu 2016 během předvolební kampaně Donalda Trumpa. Teď ho chtějí co nejrychleji převést do praxe. Předseda Sněmovny reprezentantů Paul Ryan hovoří o letošním srpnu. Trump je o něco opatrnější a chce, aby zákon prošel Kongresem „do konce tohoto roku“.

Pokud reforma uspěje, evropským vývozcům do USA se výrazně zvýší náklady. Vedle žaloby u WTO tak může dojít i na „odvetná“ opatření v Evropě, a to by nakonec mohlo vést k opravdové obchodní válce.

Podle některých ekonomů až takové, jakou svět naposledy zažil za velké hospodářské krize ve třicátých letech minulého století.

Nová americká vláda navíc zvažuje, že pošle ke dnu i Transatlantické obchodní a investiční partnerství (TTIP).

Donald Trump se však snaží splnit své předvolební sliby a vytvořit v USA nová pracovní místa. Chce proto podpořit americký vývoz a vyrovnat, nebo dokonce zvrátit nepoměr

v obchodování s Evropskou unií, který je pro USA nepříznivý. Zatímco Unie vyvezla v roce 2015 do Spojených států zboží v hodnotě 371 miliard eur (10 bilionů korun), americký export zpět tvořil 248 miliard eur (zhruba 6,7 bilionu korun).

Plán amerických republikánů může podle některých analytiků ohrozit ekonomiky řady zemí a vést k hromadné ztrátě pracovních míst. EU se chce proti němu bránit všemi možnými prostředky.

Plány nové americké vlády by se dotkly i českých firem, které v posledních letech začaly být v USA výrazně aktivnější.

Objem českého exportu do Spojených států činí 92 miliard korun, což je pouze 2,4 % celkového vývozu Česka. Mezi roky 2014 a 2015 ale vzrostl o bezmála 14 %, tedy o jednu tolik než v případě Číny.

Mezi desítku nejvýznamnějších exportních položek patří strojírenské výrobky, včetně turbín nebo čerpadel, mikroskopy, stejně jako optika pro lovecké pušky.

Pokud by však případná žaloba Evropské unie na zavedení amerických cel uspěla u Světové obchodní organizace, Spojené státy by naopak musely zaplatit sankce. Otázkou ale je, jestli by EU se svou stížností uspěla.

<http://euractiv.cz/clanky/obchod-a-export/obchodni-valka-usa-na-obzoru-trump-chce-zavest-vysoka-cla-na-dovozy-eu-se-brani/>

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/united-states/>

CETA: Europoslanci ji schválili

Dohoda o volném obchodu s Kanadou dostala zelenou. Tedy alespoň od poslanců Evropského parlamentu. Ti ji schválili výraznou většinou hlasů. **Pro Komplexní hospodářskou a obchodní dohodu (CETA) se vyslovilo 408 europoslanců, proti bylo 254.**

Dohoda znamená mimo jiné postupné odbourání cel v obchodu mezi Kanadou a Evropskou unií. Té by měla přinést vyšší příjmy z obchodování ve výši 11,6 miliardy eur (313 miliard korun), pro Kanadu pak nárůst o 8,2 miliardy eur (222 miliard korun). A to během sedmi let poté, co dohoda vstoupí v platnost.

Většina českých europoslanců dohodu podpořila, neboť z ní podle nich bude těžit i česká ekonomika.

<http://euractiv.cz/clanky/aktualne-v-eu/5-zprav-minuleho-tydne-ktere-byste-nemeli-prehlednout-22/>

Členskými státy se po dlouhých vyjednáváních podařilo dohodnout na reformě systému emisního obchodování. - Evropský parlament schválil usnesení, které obsahuje doporučení pro Komisi o pravidlech pro robotiku - dokument vyzývá Komisi např. k navržení jednotné definice kyberneticko-fyzikálních systémů, autonomních systémů, inteligentních autonomních robotů.

ENERGETIKA A DOPRAVA

Reforma systému emisního obchodování

Členskými státy se po dlouhých vyjednáváních podařilo dohodnout na reformě systému emisního obchodování (EU ETS), který má Evropské unii pomáhat se snižováním emisí skleníkových plynů.

Kompromis členských států je překvapivě odvážnější než návrh, na kterém se v polovině února shodli poslanci Evropského parlamentu. Obě instituce – Rada EU a Parlament – teď ještě budou finální podobu EU ETS pro období 2021–2030 ladit s Evropskou komisí.

Hlavní nástroj evropské klimatické politiky dlouhodobě trpí přebytkem povolenek a jejich nízkou cenou. Jedním z cílů reformy je přinést mu větší stabilitu. Některé průmyslové podniky se zároveň obávají, že rostoucí cena bude mít dopad na jejich konkurenceschopnost.

Jednou z hlavních otázek hlasování bylo stahování přebytečných emisních povolenek do speciální rezervy tržní stability. Každý rok by se jich tímto způsobem mělo stáhnout 12 %. **Ministři se shodli, že do roku 2024 bude moci stahování probíhat tempem 24 % přebytečných povolenek za rok.** To už podpořili i europoslanci.

Členské země ale také chtějí, aby bylo možné přebytečné povolenky zrušit, pokud jich bude v rezervě mezi lety 2021 až 2024 více než 650 milionů.

Tato opatření jsou z hlediska ceny povolenek důležitá, protože mohou pomoci finálně vyřešit dlouhodobý problém s přebytkem, který se pohybuje okolo 2 miliard povolenek.

Na druhé straně Rada schválila ústupek energeticky náročným odvětvím, která mají v rámci ochrany před náklady klimatické politiky nárok na bezplatné povolenky a obávají se takzvaného mezisektorového korekčního faktoru. Ten se uplatňuje, pokud množství bezplatně rozdělovaných povolenek překročí stanovené číslo. Průmyslové podniky napříč sektory pak o část bezplatných povolenek přijdou.

Pokud by se měl korekční faktor v budoucnu uplatňovat, může se podle Rady až o 2 % snížit objem povolenek určených k prodeji v aukcích, na kterých vydělávají právě členské země. Tyto povolenky by se pak přidělily průmyslu.

Evropský parlament v tomto případě navrhuje snížení aukčního podílu až o 5 %. Pozice členských zemí je tak z pohledu klimatické politiky opět ambicióznější.

S výsledkem hlasování není spokojeno uhelné Polsko společně se skupinou dalších osmi zemí – Bulharska, Rumunsko, Kypr, Chorvatsko, Maďarsko, Itálie, Litva a Lotyšsko.

Polský ministr životního prostředí Jan Szyszko vyjádřil pochybnosti o tom, jestli bylo hlasování procedurálně

v pořádku. Zmíněných devět zemí podle něj drželo menšinu potřebnou k zablokování kompromisu.

Spokojená byla naopak švédská ministryně Isabella Lovinová, jejíž země společně s Francií, Lucemburskem a Nizozemskem tlačila na ambiciózní návrh.

<http://euractiv.cz/clanky/klima-a-zivotni-prostredi/ministri-zivotniho-prostredi-se-shodli-na-reforme-uhlikoveho-trhu-prekvapive-jsou-ambicioznejisi-nez-europoslanci/>

<http://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/env/2017/02/28/>

VĚDA A VÝZKUM

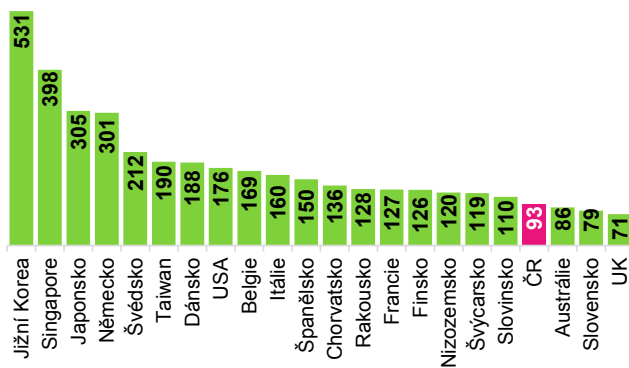
Evropský parlament hlasoval o právech a povinnostech robotů

Evropský parlament schválil 16. února usnesení, které obsahuje **doporučení pro Komisi o pravidlech pro robotiku.**

„Zatímco mezi roky 2010 až 2014 stoupal prodej robotů každý rok průměrně o 17 %, v roce 2014 prodej vzrostl o 29 %, což je historicky nejvyšší meziroční nárůst; tento skok byl způsoben zejména poptávkou výrobců automobilových dílů a elektrických resp. elektronických zařízení (IFR).“

Dokument vyzývá Komisi např. k navržení jednotné definice kyberneticko-fyzikálních systémů, autonomních systémů, inteligentních autonomních robotů a jejich podkategorií. Dále poslanci požadují zavedení etického kodexu pro vědecké pracovníky a designéry v oblasti robotiky, který by měl zajistit, že roboty budou vykonávat činnosti v souladu s právními a etickými standardy, a že jejich design a využití bude respektovat lidskou důstojnost. Rovněž parlament považuje za nevyhnutelné ustanovení pravidel odpovědnosti za nehody autonomních dopravních prostředků.

Počet víceúčelových a průmyslových robotů na 10 tisíc zaměstnanců ve zpracovatelském průmyslu

Zdroj: IFR, data za rok 2015

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0051+0+DOC+XML+V0//CS>

V průběhu března si Evropská unie připomene jedno významné výročí – uplyne šest desetiletí od podpisu Římských smluv, které jsou jednou z nejzásadnějších událostí v procesu evropské integrace. Jak si kontinent vede po více jak půl století? Na tuto otázku vám svůj názor přibližuje Petr Zahradník ve své pravidelné rubrice Brusel Inside.

EVROPA 60 LET POTÉ

Aktuální vývoj evropské integrace začíná nabývat vpravdě bizarních momentů. Letošní březen je měsícem, kdy si připomínáme 60 let od podepsání Římských smluv, tedy zřejmě té neklíčovější jednorázové události, kterou dosavadní historie evropského sblížování se potkala a která tuto historii naostro odstartovala (přesněji o rok později, kdy v jejich přímé souvislosti vzniklo Evropské hospodářské společenství).

Úmyslně říkám, že připomeneme, nikoliv, že oslavíme. Slavili jsme ještě před deseti lety půlstoleté výročí; během dalších deseti let však důvod ke slavení jaksi vyprchal. Přitom objektivně a nezaujatěma očima by stále bylo co slavit. Spousta vymožeností, která za toto období byla dosažena, je vnímána jako samozřejmost a dost lidí by se divilo, pokud by ze dne na den zmizela.

Mluvíme zvláště a zejména o volném pohybu; nejen osob, ale i zboží, kapitálu a v jistém ohledu též služeb. Mluvíme o tisících společných projektů, jež posílily pojítka mezi zeměmi, které toho do té doby příliš společného neměly. Zvláště západní státy dokázaly na této platformě do značné míry propojit své síly a identifikovat politické hranice mezi nimi je dnes těžko možné. Jednorázový rozpad toho všeho by vrátil Evropu o mnoho desetiletí zpět.

A přesto by bylo letos pokrytecké nějak bujaře slavit, protože na to prostě není nálada. Ta se v uplynulém desetiletí prudce zhoršila, když lidé dali přednost tomu, aby projektu evropské integrace nasadili psí hlavu. Je zřejmé, že v řadě případů oprávněně. Je současně zřejmé, že její nosné myšlenky nikoliv. Unijní instituce mnohdy nectily princip subsidiarity a do sfér, které by přirozeně patřily národním státům a řešením přijatých na jejich úrovni, se necitlivě vkrádaly. Vymýšlely si pseudotémata jen proto, aby vykazaly nějakou činnost. Je též pravdou, že zvláště v poslední dekádě minulého a v té první nového milénia si na sebe naložily příliš velké sousto, jež nedokázaly bezbolestně strávit.

Ukázalo se, že spustit pouhých šest let po spuštění Jednotného vnitřního trhu ještě náročnější (a politicky ještě podbarvenější) projekt Hospodářské a měnové unie a za dalších pět let se vrhnout do historicky největšího rozšíření, které kdy Unie zažila a zažije, a které výrazně rozšířilo nejen ekonomické, ale i společenské a kulturní rozpětí a posílilo unijní rozmanitost, bylo příliš náročné. Náročné na to sladit noty a uchovat si akceschopnost.

Tedy, v čase, kdy si připomeneme uzavření Římských smluv, nastoupí s největší pravděpodobností start brexitu; jednoznačný to důkaz, že zvláště závěr oné šedesátky není vnímán s pocitem úspěšnosti. Věřme, že je to jen mezičas umožňující zlepšení, nikoliv konec závodu. Volba mezi úspěchem a neúspěchem se totiž stala velmi málo racionální a velmi mnoho emotivní. Kdyby rozum převládl, přistoupili by tehdejší vůdci Británie loni v únoru na uzavření dohody, která měla podobu záchranného kruhu a která byla pro ně tak asymetricky výhodná, umožňující řadu jejich pádných a potřebných problémů řešit v unijní celistvosti. V té době však již byl těžce politicky dotovaný vlak dezintegrace zřejmě rozjetý natolik, že zastavit jej nebylo možné.

Připomenutí si letošního šedesátého výročí má být spojeno s řadou zásadních aktivit, majících nynějšímu předivnu evropských institucí nastavit pořádně ostré zrcadlo a především navléknout nový kabát. Zkrátka nastínit, co s nimi dál. A uvidíme, zda se bude opět jednat o bůhvíkolikáté plané gesto, anebo pud sebezáchovy lídry donutí přijmout něco zcela zásadního.

Předseda Evropské komise Juncker se do této fronty přihlásil jako první; budeme zvědaví, zda z jeho úst je ještě schopna vyjít radikální myšlenka. Těžko ji totiž očekávat od čerstvě ustaveného předsedy Evropského parlamentu Tajaniho, to spíše od předsedy Evropské rady Tuska, jemuž však mocně okopávají židli jeho vlastní krajané ohledně blížící se šance obhájit svůj mandát.

Je zřejmé, že nečinnost v této atmosféře znamená faktický rozpad. EU se právě teď ocitá na své nejmáznější křižovatce za oněch šedesát let a svobodná volba jí umožňuje buď navázat na to dobré, anebo začít znova a jinak. Je současně pravdou, že onen britský dezintegrační rychlovlak rozhodně nemusí být jediný. Po loňském britském Eurostar již na nástupišti čeká nizozemský Thalys, který může ještě na konci jara následovat francouzský TGV a na podzim pak německé ICE. Přejme si, aby tyto všechny nabraly směr Brusel. Ještěže celý tento volební rok završí Česká republika, která rychlovlak teprve hodlá projektovat. A přejme si též, aby naše lokálka nepřekvapila ...

Petr Zahradník

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvkem do rubriky „Sloupek Komise“. V březnovém vydání je příspěvek věnován hodnocení České republiky - v rámci tzv. Evropského semestru totiž Evropská komise vydala 22. února svou každoroční Zprávu o České republice, ve které posuzuje silné i slabé stránky české ekonomiky.

ZPRÁVA O ČR: EVROPSKÁ KOMISE VYSTAVILA ČESKÉ EKONOMICE KAŽDOROČNÍ VYSVĚDČENÍ

Na výbornou si podle zprávy Česká republika vede co do hospodářského růstu, nezaměstnanosti, míry chudoby či stability finančního sektoru. Podstatně horší hodnocení si vysloužilo financování zdravotnictví, investiční prostředí, veřejné zakázky nebo rozvoj e-governmentu. Zpráva naznačuje, v jakých oblastech jsou potřeba reformy, aby se posílil proces konvergence k průměru EU.

Hlavní výsledky Zprávy pro Českou republiku

Hospodářský růst: I přes jisté zpomalení v roce 2016 roste česká ekonomika nadále solidním tempem a v roce 2017-18 se očekává mírné zrychlení na 2,6 %.

Trh práce: Míra nezaměstnanosti v roce 2016 činila 4,0 % a byla nejnižší v EU. Nyní se však zvyšuje riziko nedostatku pracovních sil na trhu práce. Zpráva dává návod, kde a jak najít volné pracovní síly. Jedná se zejména o vyšší zapojení žen s dětmi a nízko-kvalifikovaných či hendikepovaných pracovníků. Situaci na trhu práce by rovněž zlepšilo snížení daňového zatížení práce a posílení sektoru odborného vzdělávání.

Vzdělávání: Výsledky žáků ČR se oproti jiným zemím zhoršují a výrazně narůstají rozdíly mezi sociálními skupinami (podle výsledků PISA má ČR jeden z největších rozdílů v závislosti na sociálně-ekonomickém statusu). Stále se nedaří integrovat romské děti, podle různých průzkumů se v segregovaných školách vzdělává stále 25-40 % romských dětí. Zvýšení platů učitelů a zavedení kariérního řádu je příslibem, že by se mohlo povolání učitele stát atraktivnějším.

Zdravotnictví: Systém financování zdravotnictví vykazuje řadu neefektivit a vede k nadužívání péče (ČR má např. oproti EU dvojnásobný počet návštěv u lékaře, vysoký počet lůžek v nemocnicích apod.). Problematické jsou veřejné zakázky, například 55 % tendrů probíhá s jedním dodavatelem, oproti jiným zemím se málo využívají hromadné nákupy.

Sociální politika: Česká republika má stále jednu z nejnižších měr chudoby v EU. I přesto v sociální oblasti narůstají problémy, kterými jsou zejména otázka bydlení pro nízkopříjmové skupiny a narůstající bezdomovectví. Více než 50 000 lidí žije v nájemních bytech, kde výdaje na nájem překračují 65 % příjmů. Počet sociálně vyloučených lokalit se za poslední desetiletí zdvojnásobil.

Daňový systém: Podařilo se zavést řadu reforem pro zamezení daňovým únikům, ale málo pozornosti je věnováno potřebě zjednodušit daňový systém a snížit náklady placení daní, které jsou stále sedmé nejvyšší v EU.

Investice do infrastruktury: Investice brzdí nedostatky v podnikatelském prostředí a další administrativní překážky, rovněž v oblasti vyřizování stavebních povolení. Zahájení řady projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU bylo odloženo kvůli nevyhovujícím posouzením vlivů na životní prostředí, což odráží nedostatky v přípravě a provádění projektů.

Výzkum a vývoj: Investice do výzkumu a vývoje se v minulých letech přiblížily k úrovni k průměru EU, tj. k výši 2% HDP. S výsledky však Česká republika zaostává v řadě oblastí. Zejména spolupráce mezi podniky a výzkumnými ústavu zůstává na nízké úrovni.

Veřejné zakázky: Mezinárodní srovnání poukazuje na značné nedostatky v zadávání veřejných zakázek, zejména co do transparentnosti a efektivity: mezi zeměmi EU má ČR druhý největší podíl tendrů bez uveřejnění, jeden z nejvyšších podílů zakázek s jedním uchazečem a zakázek soutěžených na nejnižší cenu. Efektivitu dále snižuje omezené využívání centralizovaných nebo společných nákupů a nedostatečná odborná příprava úředníků odpovědných za zadávání veřejných zakázek. Zlepšení situace se očekává od nového zákona o zadávání veřejných zakázek, který je v platnosti od října.

E-government: ČR zůstává jedna z nejméně pokročilých zemí EU v oblasti elektronizace státní správy. Rozvoj brzdí resortismus a roztržičnost odpovědnosti mezi několika ministerstvy. Z EU fondů je na rozvoj e-governmentu vyhrazeno 5 mld EUR, ale čerpání je dosud pomalé.

Zpráva o ČR je podkladem pro ekonomická doporučení, která Evropská komise České republice navrhne v polovině května.

Celou Zprávu o České republice si můžete přečíst [zde](#)

V rubrice InfoServis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů EU, která jsou doplňována dalšími významnými událostmi. Agenda jednání těchto klíčových orgánů je připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech: <http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <https://www.eu2017.mt/en/Events/Pages/Events.aspx>

InfoServis

Zasedání klíčových institucí EU

3. 3. 2017	Lucemburk, Lucembursko	20. 3. 2017	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele		- Euroskupina	
6. 3. 2017	Brusel, Belgie	21. 3. 2017	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro zahraniční věci		- Zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci	
6. 3. 2017	Brusel, Belgie	27. - 28. 3. 2017	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov		- Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci	
7. 3. 2017	Brusel, Belgie	3. 4. 2017	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro obecné záležitosti		- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
9. - 10. 3. 2017	Brusel, Belgie	3. 4. 2017	Lucemburk, Lucembursko
- Evropská rada		- Zasedání Rady pro zahraniční věci	
13. - 16. 3. 2017	Štrasburk, Francie	3. - 6. 4. 2017	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu		- Plenární zasedání Evropského parlamentu	

Zdroj: www.europa.eu, <https://www.eu2017.mt/en/Events/Pages/Events.aspx>, přístup ke dni 28. 2. 2017

Dotační kalendář aneb přehled vybraných výzev

Pro pravidelné informace o dotačních příležitostech navštivte **GRANT klub** - www.edotace.cz/grant-klub

Název výzvy	Číslo výzvy	Příjem žádostí	
		Od	Do
Integrovaný regionální operační program			
Vybrané úseky silnic II. a III. třídy - II	70	20.3.2017	21.12.2018
Program rozvoje venkova			
Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů (6.4.3)	-	1.4.2017	15.4.2017
Podpora agroturistiky (6.4.2)	-	1.4.2017	15.4.2017
Technické vybavení dřevozpracujících provozoven (8.6.2)	-	1.4.2017	15.4.2017
Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií do zemědělských podniků a v rámci zpracování a uvádění na trh zemědělských podniků (16.2.1)	-	1.4.2017	15.4.2017
Zahájení činnosti mladých zemědělců (6.1.1)	-	1.4.2017	15.4.2017
Podpora agroturistiky (6.4.2)	-	1.4.2017	15.4.2017
Investice do nezemědělských činností (6.4.1)	-	1.4.2017	15.4.2017

Zdroj: www.edotace.cz/kalendar; pozn.: názvy výzev obsahují odkaz na bližší informace

Měsíc březen je spojen s očekávaným spuštěním procesu odchodu Spojeného království z Evropské unie. Příspěvek do tohoto vydání Měsíčníku EU aktualit tedy pochází z dílny nejpovolanějších - Velvyslanectví Spojeného království Velké Británie a Severního Irska v Praze. S čím mohou občané České republiky, kteří na ostrovech žijí, počítat? Nejen to se dozvíte na dalších řádcích.

NEODCHÁZÍME Z EVROPY

Britská velvyslankyně Jan Thompsonová potvrdila, že Velká Británie počítá s garancí práv pro přibližně čtyřicet tisíc Čechů žijících ve Spojeném království.

Premiérka Theresa Mayová v lednu oznámila, že jednou z britských priorit při vyjednávání podmínek spořádaného odchodu z Evropské unie je garance práv občanů EU žijících v Británii a Britů žijících v Evropské unii.

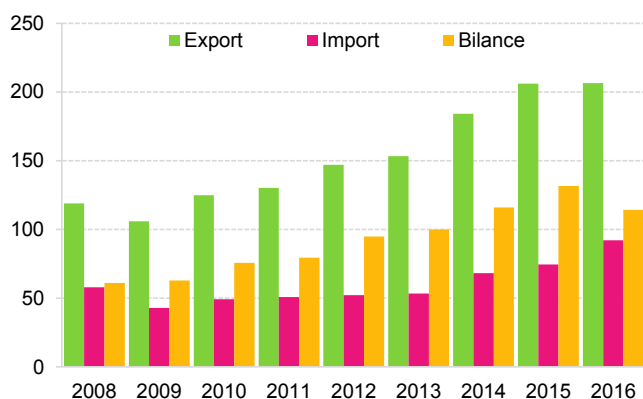

„Chceme to vyřešit a poskytnout garance co nejdříve,“ uvedla Thompsonová. „Vážíme si přínosu Čechů pro britskou společnost. Brexit je jedinečná historická příležitost posílit česko-britské vztahy,“ dodala.

„Českou republiku a Spojené království pojí přátelské svazky, společné zájmy v obchodování, zahraniční politice a obraně. Česká republika zůstává pro Velkou Británii důležitým spojencem.“

Vysokou úroveň ekonomických vztahů dokládá fakt, že Velká Británie dlouhodobě patří do první desítky největších obchodních partnerů ČR. Celkový vzájemný obchodní obrat Česka s Británií se od roku 2000 zvýšil více než 3,5krát.

Zahraniční obchod UK a ČR (mld. CZK)

Zdroj: ČSÚ

Bilance vzájemné obchodní výměny vykázala v roce 2015 dosud nejvyšší přebytek ve výši 4,9 miliardy eur ve prospěch Česka, což je meziroční růst skoro o 16 procent.

Británie je pro české firmy čtvrtým nejdůležitějším exportním trhem. Navíc čeští a britští vědci za posledních pět let společně publikovali přes pět tisíc článků.

Nedávno se také česká a britská armáda dohodly na 71 nových projektech za účelem posílení spolupráce a bojové připravenosti do roku 2019.

Velvyslankyně Jan Thompsonová má v tomto roce v plánu navštívit všechny kraje České republiky, v únoru zavítala do Královéhradeckého a Zlínského kraje. V březnu potom plánuje cestu do Ostravy.

„Ráda bych pomohla investicím a obchodu s Velkou Británií. Jezdím do regionů také proto, abych ubezpečila místní podnikatele a obchodní partnery, že Velká Británie si sice odhlasovala vystoupení z Evropské unie, ale to neznamená, že bude opouštět Evropu,“ vysvětlila Thompsonová.

„Pro Čechy žijící v Británii nenastanou žádné okamžité změny. To se týká také obchodu a investic mezi Velkou Británií a Českou republikou,“ uzavřela Thompsonová.

Česko-britské spojenectví

Evropská a britská bezpečnost jsou spojené nádoby. Česká republika je důležitým spojencem Velké Británie. Společně zajišťují bezpečnost Evropy.

V lednu jsem navštívila 43. výsadkový prapor v Chrudimi, kde jsem přihlížela výcviku a ukázce seskoku padákem z bojové výšky tří set metrů. Prohlédla jsem si také bojové vozy Land Rover britské výroby.

Čeští výsadkáři jsou ostřílení bojovníci. Chrudimští parašutisté jsou bezesporu chloubou české armády. Velká Británie děkuje za nasazení českých parašutistů ve spojeneckých misích. Setkala jsem se zástupcem velitele praporu Ivo Zelinkou, který sloužil v Afghánistánu.

Výsadkový prapor působil společně s britskými ozbrojenými silami například v afghánském Badachšánu a Lógaru, v makedonské mírové misi Essential Harvest a v jednotkách SFOR a IFOR v Bosně a Hercegovině.

V roce 2010 prapor spolupracoval s britskými vojenskými poradci působícími ve Vyškově u Brna v rámci přípravy na vojenské nasazení v zahraničních misích.

BRITISH EMBASSY PRAGUE

Jan Thompson OBE, Britská velvyslankyně v České republice

Přístupy jednotlivých členských států Evropské unie se v mnohých oblastech odlišují. Jednou z nich je také jaderná energie, která v energetických mixech některých zemí tvoří podstatnou část v jiných vůbec žádnou. Jednou se zemí, která se rozhodla jít cestou odklonu od jádra je Německo. Jaký dopad mělo toto rozhodnutí a jaký je v této oblasti vývoj v ostatních státech EU?

Hlavní téma

JADERNÁ ENERGIE V NĚMECKU: VÝVOJOVÉ TRENDY

ÚVOD

Německá spolková republika se před šesti lety rozhodla vydat se na cestu bezjaderného energetického hospodářství. Abychom pochopili tento záměr, který se výrazně odlišuje od českého vnímání jaderné energetiky, je třeba se podívat do historie Německa, kdy se tento silný odpor zformoval v jedno z nejsilnějších protijaderných hnutí na světě.

Masivní výstavba jaderných elektráren v 70. letech podnítila v tehdejších západním Německu značnou nevoli. Ve společnosti již delší dobu sílila důležitost environmentálních témat, a tak se stala výrazně senzitivní na rizika spojená s výrobou elektřiny z jádra. Tento trend se postupně násobil jadernými haváriemi v americké Three Mile Island (1979), ukrajinském Černobylu (1986) a japonské Fukušimě Daiči (2011).

Požadavek na odstranění využívání jaderné energie pro komerční využití (tzv. Atomausstieg) se tak postupně dostal i na politickou scénu. Po dlouhých neshodách byl prosazen roku 2002 za vlády rudo-zelené koalice (SPD a Die Grünen). Plán vytvořený na základě dohody s energetickými společnostmi předpokládal postupné vypínání jaderných elektráren do roku 2021. Po nástupu opoziční CDU/CSU a FDP do vlády došlo k revizi této politiky. Křesťanští demokraté a liberálové se dlouhodobě stavěli do role obhájce

jaderné energie a podporovali její využívání minimálně po dobu, než se nalezne její vhodná alternativa. V roce 2010 prosadili prodloužení provozu jaderných elektráren, a to v průměru o 12 let. Poslední jaderná elektrárna by tak byla odpojena zhruba v roce 2040.

Tři měsíce po rozhodnutí o prodloužení životnosti jaderných elektráren došlo k jaderné havárii v japonské Fukušimě Daiči. Německá vláda na tyto události odpověděla radikální změnou své dosavadní energetické politiky. Koalice stran CDU/CSU a FDP prosadila urychlené odstoupení od využívání jaderné energie do roku 2022, čímž zrušila předchozí rozhodnutí o prodloužení životnosti jaderných elektráren. Tentokrát zavládl na politické scéně široký konsenzus, co se budoucího využívání jádra týče. Všechny strany v německém Bundestagu podporovaly jeho nejrýchlejší opuštění.

Na rozdíl od prvního „Atomausstiegu“ prosazeného rudo-zelenou vládou, se tak toto rozhodnutí vyznačuje vyšší legitimitou. Celospolečenská podpora „Atomausstiegu“ je i po šesti letech od jeho uzákonění stále velmi vysoká. Vzhledem ke stejnému trendu i na politické scéně, je velice nepravděpodobné, že by nějaká strana v budoucnu tento kurz plně zvrátila.

AKTUÁLNÍ VÝVOJ A STATISTIKY

Do března 2011, kdy došlo v Německu k zmíněnému politickému obratu, pokrývalo jádro ¼ produkce elektřiny v zemi. Tato výroba byla zajišťována 17ti reaktory. V reakci na havárii ve Fukušimě bylo v rámci vládního moratoria ihned odstaveno osm nejstarších reaktorů, které již nebyly uvedeny do provozu. Dnes jaderné elektrárny vyrábí 13 % elektřiny v zemi, což představuje téměř poloviční hodnotu oproti roku 2011.

Odpojování jednotlivých jaderných reaktorů

Reaktor	Datum	Reaktor	Datum
Obrigheim	2002	Krümmel	6. 8. 2011
Stade	2004	Gundremmingen B	31. 12. 2017
Biblis A	6. 8. 2011	Grohnde	31. 12. 2021
Biblis B	6. 8. 2011	Gundremmingen C	31. 12. 2021
Neckarwestheim	6. 8. 2011	Philippsburg 2	31. 12. 2019
Brunsbüttel	6. 8. 2011	Brokdorf	31. 12. 2021
Isar 1	6. 8. 2011	Isar 2	31. 12. 2022
Unterweser	6. 8. 2011	Emsland	31. 12. 2022
Philippsburg 1	6. 8. 2011	Neckarwestheim 2	31. 12. 2022
Grafenrheinfeld	31. 12. 2015		

Zdroj: Forschungszentrum Umweltrecht

Následkem tohoto výpadku se Německo muselo potýkat s úbytkem energie, který muselo nahradit z jiných zdrojů. Jednalo se především o pevná paliva a zemní plyn. Došlo tudíž ke krátkodobému nárůstu výroby elektřiny z černého a hnědého uhlí, přičemž tyto hodnoty kulminovaly v roce 2013, kdy dosáhly celkově 45 % na celkové produkci elektřiny. Následující dva roky hodnoty opět klesaly, a to zhruba až na původní úroveň.

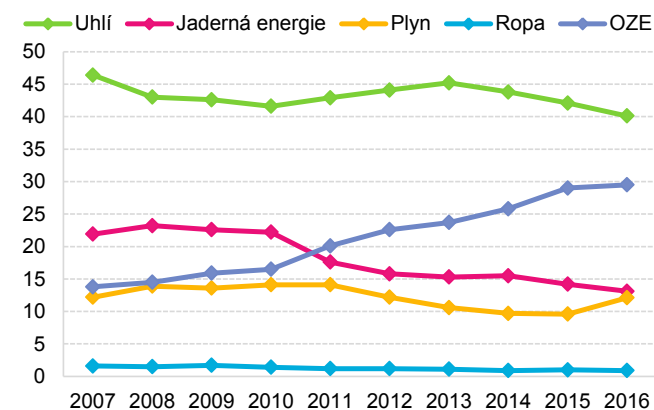

Dále došlo k nárůstu výroby elektřiny ze zemního plynu. Jednalo se ale pouze o krátkodobý výkyv, jelikož v dlouhodobém horizontu nedošlo k jejímu nárůstu. Krátce po vládním moratoriu vzrostly importy elektřiny ze zahraničí.

Jednalo se převážně o dovoz z České republiky a Francie. Import směřoval zejména do jižních spolkových zemí, které byly do té doby silně zásobovány elektřinou z jádra.

Tento fakt odráží celkem paradoxní situaci, jelikož značná část elektřiny v ČR a ve Francii je vyráběna z jádra. Z dlouhodobého pohledu je ale Německo čistým exportérem elektrické energie.

Hrubá výroba elektřiny v Německu dle zdroje (v %)

Zdroj: AGEB

Na druhé straně je Německo jedním z největších světových importérů zemního plynu, ropy a uhlí. Má pouze velmi omezené domácí zdroje v podobě hnědého uhlí a obnovitelných zdrojů.

Obnovitelné zdroje energie (OZE) též přispěly k vyrovnání schodku v přísunu elektřiny, přičemž došlo mezi lety 2010 a 2013 k jejich značnému nárůstu z 16,5 % na 23,7 %.

Energetický mix

V současném energetickém mixu SRN (údaje za rok 2016) pokračuje trend, kdy se na výrobě elektřiny stále nejvíce podílí pevná paliva. V Německu je tak 40 % elektřiny vyráběno z hnědého a černého uhlí.

Převaha uhlí v energetickém mixu a velikost ekonomiky staví Německo do pozice největšího evropského emitenta skleníkových plynů. Druhým největším energetickým zdrojem jsou obnovitelné zdroje energie, které v Německu dosahují 30 %.

Z nich jsou nejvíce rozšířené větrné elektrárny a následně biomasa. Nárůst obnovitelných zdrojů byl v roce 2016 nejnižší od roku 2009.

Podíl ostatních zdrojů se pohybuje v případě zemního plynu okolo 12 % a případě jádra okolo 13 %. Právě rozdílné zastoupení jádra je v případě srovnání s českým energetickým mixem nejmarkantnější. Česká republika má více jak dvojnásobný podíl jaderné energie při výrobě elektřiny.

ENERGIEWENDE

Odklon od využívání jádra je součástí celkové transformace německého energetického hospodářství zvané „Energiewende“. Jedná se o přechod k udržitelnému energetickému zásobování, a to odklonu od využívání fosilních paliv a jaderné energie směrem k využívání obnovitelných zdrojů energie. Hlavními cíli Energiewende jsou snížení emisí skleníkových plynů a závislosti na dovozu fosilních paliv. Těchto cílů má být dosaženo rozvojem obnovitelných zdrojů energie, zvyšováním

energetické efektivity a energetickými úsporami. Zajímavé je, že Německo počítá s téměř většinovým samozásobením obnovitelnými zdroji do roku 2050.

Objevují se pochybnosti, zda je země schopná dostát svým závazkům týkajících se emisí skleníkových plynů. A to za situace utlumování relativně nízkoemisních jaderných elektráren a stále relativně vysokého podílu uhelných zdrojů, který byl v posledních letech dokonce navyšován.

Základní cíle EW

	2020	2030	2040	2050
Emise skleníkových plynů (vůči roku 1990)	-40 %	- 55 %	- 70 %	- 80 - 95 %
Spotřeba primární energie (vůči roku 2008)	- 20 %	-	-	- 50 %
Poptávka po elektřině (vůči roku 2008)	- 10 %	-	-	- 25 %
Spotřeba tepla v rezidenčním sektoru	- 20 %	-	-	-
Podíl OZE na spotřebě elektřiny	Více než 35 %	Více než 50 %	Více než 65 %	Více než 80 %
Podíl OZE na konečné spotřebě energie	18 %	30 %	45 %	60 %

Zdroj: Energiewende: Současný stav, budoucí vývoj a důsledky pro ČR

AKTUÁLNÍ PROBLÉMY

Z důvodu výrazné transformace energetického systému se musí Německo vypořádávat s mnohými výzvami, které tuto přeměnu doprovázejí.

Jedná se především o výzvy spojené s integrací obnovitelných zdrojů do energetické soustavy. Tyto zdroje jsou, jak je známo, vysoce nestabilní a přísun energie je tudíž závislý na vnějších podmínkách (sluneční svit, síla větru, atd.).

Přenosová soustava se tak musí vyrovnávat s mnohdy nepředvídatelným přísunem elektřiny, který fluktuuje v průběhu dne a ročních období.

Německo se proto musí často potýkat s přetížením přenosové soustavy a krátkodobými přebytky vyrobené energie. Ta je někdy nabízena na energetickém trhu i za záporné ceny, aby se zajistil její odbyt.

Z důvodu zmíněné nestability obnovitelných zdrojů se dá do budoucna očekávat růst významnosti flexibilních zdrojů jako je zemní plyn, jelikož dokáží relativně dobře vykrývat mezery v produkci obnovitelných zdrojů.

Negativním faktorem je, že Německo je z 90 % závislé na dovozu tohoto zdroje, přičemž největší podíl importuje z Ruska. To by v konečném důsledku znamenalo další prohlubování energetické závislosti na hlavním dodavateli energetických surovin.

Další problém, který je Německo nuceno řešit, je nedostatečné severo-jihní propojení přenosové soustavy. V Německu existuje geografická nerovnováha, co se produkce energie týče. Na severu se nalézají obrovské větrné parky, které generují velké množství elektřiny.

Naopak jih země byl tradičně zásobován z produkce jaderných elektráren, které jsou postupně odpojovány. Na severu vzniká tedy často nadprodukce, kterou je nutno transportovat do jižních spolkových zemí, kde je nepokrytá poptávka.

Protože však SRN nemá dostatečné propojení, je elektřina transportována přes sousední země, obvykle přes Polsko a Českou republiku, a zpět do Bavorska či Bádenska-Württemberska.

Ceny elektřiny

V posledních letech dochází v Německu ke zdražování elektřiny pro domácnosti.

Od roku 2005 vzrostla cena elektřiny pro středně velké domácnosti téměř o 100 %, a to z 0,178 na 0,297 EUR za kWh v roce 2016. Jedná se tedy o znatelný nárůst výdajů domácností na energetickou spotřebu.

Oproti tomu cena elektřiny pro středně velké podniky zaznamenala od roku 2012 především klesající trend a v současnosti se nachází na úrovni 0,079 EUR za kWh.

Z této skutečnosti můžeme vyčíst, že náklady na tzv. Energiewende nesou převážně domácnosti. Němci mají tak druhou nejdražší elektřinu v celé Evropské unii.

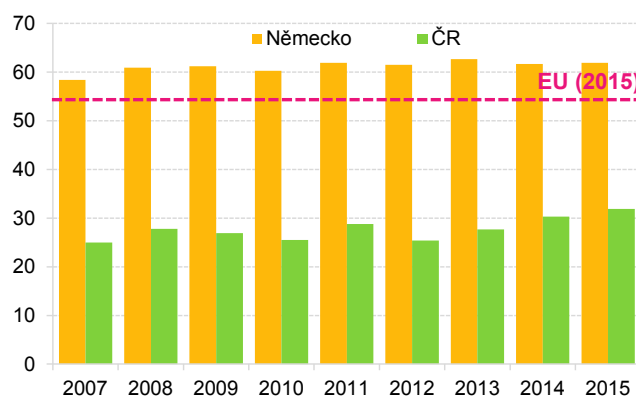
Vývoj energetické závislosti

Energetická závislost neboli závislost ekonomiky na importech energetických surovin je v Německu stále vysoká. V roce 2015 dosahovala 61,5 %, což představovalo téměř dvojnásobek hodnoty České republiky.

Tento fakt je způsobený tím, že Česká republika má vysoký podíl jaderné energetiky, která se považuje za domácí zdroj a navíc disponuje vlastními zásobami hnědého a černého uhlí. Německé energetické zdroje jsou v tomto ohledu spíše omezené.

V posledních letech se německá energetická závislost mírně zvyšovala a to právě od roku 2011, kdy bylo ze sítě odpojeno osm jaderných elektráren, a energetické importy do země rostly.

Energetická závislost Německa a ČR (%)

Zdroj: Eurostat

VÝVOJ V EU

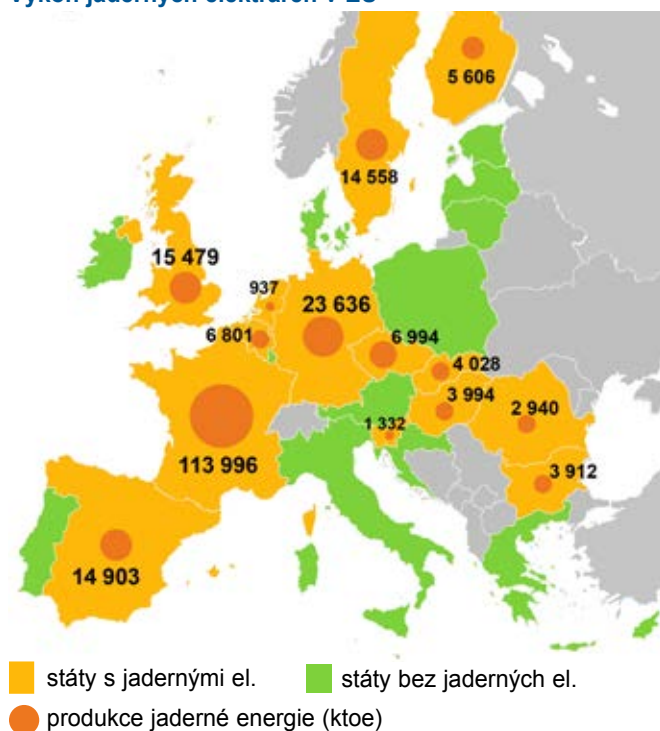
V evropském rozměru je Německo leaderem v oblasti ústupu od využívání jaderné energie a tudíž přechodu k bezjadernému modelu hospodářství. Patří tak k mála vyspělým průmyslovým ekonomikám, které se rozhodly pro radikální transformaci svého energetického zásobování.

Na poli evropské politiky neexistuje jednotný konsenzus v oblasti jaderné politiky a přístup jednotlivých zemí k jádru se výrazně liší. I přes snahy o prohloubení integrace v oblasti energetické politiky EU, zůstává rozhodnutí o podobě energetického mixu na národních vládách. Je vysoce nepravděpodobné, že by se vlády této pravomoci do budoucna vzdaly.

Příkladem silně projaderného státu je Francie, na jejímž území se nalézá 58 reaktorů, což představuje více jak 1/3 elektráren celé Evropské unie. Francie je tak zemí využívající nejvíce jaderné energie z celé unie. Tímto způsobem pokrývá okolo 75 % výroby elektřiny. Zbytek výroby elektřiny je získáván z vodních a plynových elektráren. Francouzské energetické hospodářství je z tohoto důvodu značně nízkoemisní a jako emitent CO₂ leží daleko pod průměrem EU.

V diametrálně odlišné pozici se nalézá Polsko, které patří k největším emitentům skleníkových plynů v EU. Přes 90 % elektřiny je v Polsku získáváno spalováním černého a hnědého uhlí. Země je tak značně závislá na přísunu uhlí. Dosud Polsko nedisponuje žádnou jadernou elektrárnou, ale z důvodu snižování emisní zátěže se plánuje její výstavba.

Výkon jaderných elektráren v EU

Itálie je jediná z osmi průmyslových velmocí světa (G8), která nevyužívá jadernou energii. Země je však závislá na importu elektřiny ze zahraničí, a to převážně z francouzských jaderných elektráren, což kazí obrázek Itálie jako bezjaderného hospodářství. Další evropskou zemí, která nikdy nevyrobila energii z jádra je Rakousko. Zde byla koncem 70. let vystavěna jaderná elektrárna Zwentendorf, ale její uvedení do provozu bylo zamítnuto v místním referendu.

Velká Británie si předsevzala výrazně snižovat emise CO₂. Její energetický mix zahrnuje jádro, obnovitelné zdroje a fosilní paliva. Do budoucna plánuje nahrazování zastaralých jaderných elektráren novostavbami.

Přístupy zemí k jaderné energii

Členské státy využívající jadernou energii s plánem pro novou výstavbu

Bulharsko, Francie, Finsko, Spojené království, Nizozemsko, Rumunsko, Švédsko, Slovensko, ČR, Maďarsko

Členské státy využívající jadernou energii bez plánu pro novou výstavbu

Slovensko, Španělsko

Členské státy bez jaderné energie a bez plánu pro její výstavbu

Litva, Polsko

Belgie, Německo

Členské státy bez jaderné energie a bez plánu pro její výstavbu

Dánsko, Estonsko, Řecko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Rakousko, Portugalsko, Kypr

Zdroj: Eigene Darstellung

V České republice vyrábí jadernou energii dvě jaderné elektrárny Temelín a Dukovany (celkem 6 reaktorů) a produkují zhruba třetinu veškeré elektřiny v ČR. Ačkoliv je jaderná energetika ze strany vlády dlouhodobě podporována a státní energetická koncepce počítá s jejím rozšiřováním, tak díky nízkým cenám elektřiny a absenci vládních garancí, je dostavba jaderných bloků v ČR značně nejistá.

Uvedené příklady ukazují, jak různorodé národní strategie v 28 zemích EU jsou. V polovině z nich se nachází jaderné elektrárny, druhá polovina států jádro zatím nevyužívá.

Polsko a Litva však chtějí tuto skutečnost v dohledné době změnit a zahajují výstavby jaderných elektráren.

Naopak zřeknout jaderné energie pro komerční využití se chce v blízké době kromě Německa i Belgie.

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, v rámci kterého poskytujeme našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské klima. V březnovém vydání se zaměříme na další z pobaltských zemí - Lotyšsko.

Průvodce podnikáním

LOTYŠSKO

Základní údaje

Oficiální název	Lotyšská republika
Počet obyvatel	1 986 096 (2015)
Rozloha	64 589 km ²
Měna	Euro (od 1. 1. 2014)

Zdroj: *The World Factbook*

Lotyšská republika se nachází na jihovýchodním pobřeží baltského moře mezi Estonskem a Litvou. Nejvyšší moc má parlament (100 členů volených na 4 roky). Pro zvolení prezidenta je nutná nadpoloviční většina hlasů v tajných volbách v parlamentu. V roce 2015 byl prezidentem zvolen Raimonds Vējonis. Nejvyšší exekutivní moc má v rukou předseda vlády, kterým je od února 2016 Māris Kučinskis.

Zahraniční obchod

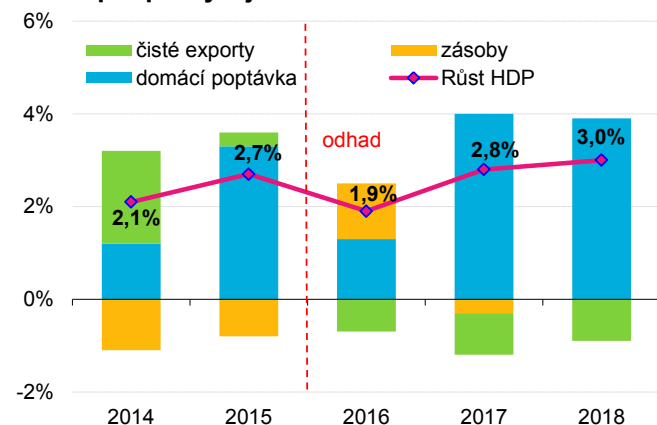
Hlavními exportními partnery Lotyšska jsou podle údajů z roku 2015 jeho pobaltské sousedy Litva (19,2 %) a Estonsko (11,7 %), následované Ruskem (8,1 %). ČR není příliš významným exportním partnerem (1,7 %, 14. místo).

Vyváží se hlavně potraviny, dřevo a dřevěné výrobky, farmaceutické výrobky, kovy a stroje. Dovoz tvoří hlavně stroje a zařízení, spotřební zboží a chemikálie. Hlavním dovozcem Lotyšska je Litva (17,3 %), Německo (11,2 %) a Polsko (11,0 %).

Makroekonomický výhled

Po slibně se vyvíjejícím hospodářském růstu v letech 2014 a 2015 došlo v první polovině roku 2016 ke zpomalení. Podepsalo se na tom i nižší než očekávané využívání finančních prostředků z Evropské unie. To zasáhlo hlavně lotyšské stavebnictví, které zaznamenalo citelný propad.

HDP a příspěvky k jeho růstu

Zdroj: *Evropská komise*

Pro roky 2017 a 2018 se nicméně předpokládá navyšování investic z evropských fondů, takže se ekonomický růst (i situace ve stavebnictví, hlavně v silniční infrastruktuře) vrátí na růstovou trajektorii podpořenou také růstem spotřeby domácností.

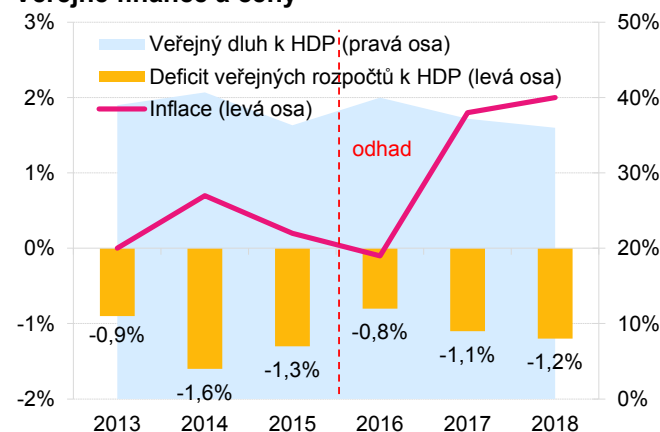

Proti tomuto růstu však působí negativní saldo exportu. Růst ve výši 1,9 % HDP z roku 2016 by se dle výhledu Evropské komise měl zvýšit na 2,8 % HDP v roce 2017, respektive 3,0 % HDP v roce 2018.

V oblasti veřejných financí je na tom Lotyšsko mezi dalšími státy Evropské unie více než dobře. Deflační tlaky z roku 2016 by měly být zažehnány a pro rok 2018 se index spotřebitelských cen odhaduje okolo 2 %.

Lotyšsko je považováno za učebnicový příklad zvládnutí dluhové krize. I v nejobtížnějším roce 2009, kdy tamější ekonomika propadla o závratných 17,7 %, země nepřistoupila k devalvaci tehdejší měny latu a makroekonomické nerovnováhy úspěšně vyrovnala tzv. vnitřní devalvací (tj. úspory, snižování ceny a mezd). Na rok 2017 se schodek veřejných financí předpokládá ve výši -1,1 % HDP a pro rok 2018 1,2 % HDP.

Veřejné finance a ceny

Zdroj: *Evropská komise*

Trh práce

Pozitivní hospodářský vývoj z posledních let se projevil i ve zlepšující se situaci na trhu práce. Míra nezaměstnanosti tak od roku 2010, kdy se i z důvodu hospodářské krize blížila 20 %, postupně klesá a v roce 2015 se dostala pod 10% hranici. V první polovině roku 2016 nadále mírně klesala a ekonomika dokázala vygenerovat i nová pracovní místa. Pozitivní trend by měl pokračovat i v dalších letech.

Míra nezaměstnanosti klesne podle prognózy Komise v roce 2018 na 8,8 % z 9,2 % v roce 2017. Minimální mzdu v Lotyšsku zvýšili k 1. 1. 2017 o 10 eur na 380, což je zhruba na 90 % české v eurovém ekvivalentu. Lotyšské náklady práce jsou zhruba o čtvrtinu nižší než v ČR.

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (prosinec 2016)	9,8 %	
Produktivita práce k Ø EU (2015)	42,4 %	
Minimální měsíční mzda (2017)	380 €	
Ø měsíční mzdy v odvětvích (Q3 2016)	Lotyšsko	ČR
Podnikatelská sféra	1 137 €	1 599 €
Zpracovatelský průmysl	1 007 €	1 528 €
Velkoobchod a maloobchod	988 €	1 500 €
Doprava a skladování	1 168 €	1 444 €
Ubytování, stravování, pohostinství	736 €	955 €

Zdroj: Eurostat

Základy obchodního práva

Mezi hlavní formy společností stanovené Lotyšským obchodním právem patří individuální obchodník (obdoba OSVČ), společnost s ručením omezeným (SIA), akciová společnost (AS) a partnerství. U SIA (obdoby české s.r.o.) je požadován minimální základní kapitál ve výši 2 800 EUR (za splnění dalších specifických podmínek to může být i méně) a musí být založena jednou nebo více fyzických či právnických osob. U akciové společnosti (může být otevřená či uzavřená) činí výše minimálního požadovaného základního kapitálu 35 000 EUR. Partnerství může mít dvě podoby – obecné partnerství či komanditní společnost (komandista ručí za závazky společnosti do výše svého vkladu) – a obě mohou být založeny dvěma či více osobami.

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Sazba korporátní daně je obecně stanovena na 15 %. Dále je stanovena snížená korporátní daň pro mikropodniky ve výši 9 %. Sazba daně z příjmu fyzických osob činí 23 %.

Základní sazba DPH je 21 %, snížená 12 %. Dividendy nerezidentům se v Lotyšsku nedaní. Pro účely sociálního a zdravotního zabezpečení je celková sazba 34,09 %.

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	15 % / 9 %
Daň z dividend nerezidentům	0 %
Daň z příjmu jednotlivců	23 %
Sociální zabezpečení (zaměstnanec)	11 %
Sociální zabezpečení (zaměstnavatel)	24 %
DPH (základní / snížená)	21 % / 12 %

Zdroj: Ministerstvo financí Lotyšska

Energetika

Ceny elektřiny pro velkooběratele jsou v Lotyšsku v posledních letech poměrně stabilní pohybující se pod 0,12 €/kWh. Ke skokovému zdražení elektřiny o pětinu došlo v roce 2010 v době hospodářské krize. Naproti tomu vývoj ceny plynu má klesající trend, v první polovině roku 2016 byla cena plynu pro velkooběratele ve výši 7,42 €/GJ. Lotyšsko vyrábí elektřinu pouze ze dvou zdrojů. Ze 46 % je závislé na zemním plynu a z 54 % na obnovitelných zdrojích energie (OZE). Vysoké zastoupení OZE je dáno přírodními podmínkami, kde téměř ¾ obnovitelné energie pochází z vodních elektráren.

Investiční pobídky

Lotyšsko nabízí investorům různé typy pobídek – daňové, pobídky v oblasti trhu práce, vědy a výzkumu, záruky, půjčky či kapitál. Konkrétně se jedná např. o speciální ekonomické zóny, daňové úlevy na velké investiční projekty, převod ztrát do dalšího období, školení pro nezaměstnané, zvyšování kvalifikace prostřednictvím školení na informační technologie pro MSP, státní záruky či programy pro vědu a výzkum.

Index	Pořadí států			Charakteristika
	Lotyšsko	ČR	z počtu	
Doing Business	14.	27.	190	Hodnotí podmínky pro podnikání (celkem 10 subindexů)
Index ekonomické komplexity	34.	9.	144	Úroveň produkčních možností země
Světový index míru	32.	6.	163	Bezpečnost dané země - celkem 23 indikátorů (kriminalita, přístup ke zbraním, politická nestabilita, sousedské vztahy apod.)
Index vnímání korupce	40.	37.	168	Míra vnímání korupce ve veřejném sektoru
Globální index konkurenceschopnosti	44.	31.	140	Mapuje prosperitu a produktivitu země
Energetická závislost (v %)	40,6	30,4	Ø EU - 53,5	Závislost země na dovozu energetických komodit

Zdroj: Doing Business Index 2017, Economic Complexity Rankings 2014, Global Peace Index 2016, Corruption Perceptions Index 2015, Global Competitiveness Index 2015-2016, Eurostat – Energy Dependence 2014

Výzkum a vývoj (VaV) již dávno není pouze doménou univerzit a specializovaných společností. Zejména v oblasti zpracovatelského průmyslu dnes každá významnější společnost disponuje minimálně oddělením konstrukce, v lepším případě má vlastní tým odborníků, kterým svěruje vývojové projekty. Jak a na co lze v této oblasti získat dotace? Čtete na dalších řádcích.

EU Seriál

VÝZKUM A VÝVOJ V PODNIKATELSKÉ SFÉŘE

Základním krokem je vytvořit si vhodné zázemí, ať již se jedná o laboratoře, zkušebny či alespoň vybavení pro specializované týmy. Pro tento účel je možné využít, stejně jako v minulém programovém období, **program Potenciál**. Ten umožňuje podnikům bez ohledu na jejich velikost založit nebo rozvíjet centra průmyslového výzkumu, vývoje a inovací spočívající v pořízení investic: pozemků, budov, strojů/zařízení a jiného vybavení centra nezbytného pro zajištění aktivit tohoto centra. Dotovat je možno 50 % celkových způsobilých výdajů, minimálně však 2 a maximálně 75 mil. Kč. **V současné době probíhá příjem žádostí do II. výzvy tohoto programu. Své projektové záměry budete moci předkládat do 17. 4. 2017.**

Máte-li již VaV kapacity dostatečně připraveny, můžete zahájit samotný výzkum a vývoj. To vyžaduje tým špičkových odborníků, často pak i spolupráci se specializovaným externím subjektem. Náklady na tuto činnost mohou být tedy poměrně vysoké, a proto přichází ke slovu **program Aplikace**. Podnikatelské subjekty a organizace pro výzkum a šíření znalostí díky němu mohou realizovat projekty průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje, přičemž podíl aktivit podnikatelských subjektů na celkových aktivitách projektu (způsobilých výdajích) musí být minimálně 50 %. Dotace 25 – 70 % dle kategorie činností a velikosti podniku je určena na úhradu neinvestičních nákladů: osobních nákladů, nákladů na nástroje, přístroje a vybavení formou odpisů po dobu realizace projektu, nákladů na smluvní výzkum, poznatky a patenty zakoupené nebo pořízené v rámci licence z vnějších zdrojů za obvyklých tržních podmínek a rovněž nákladů na poradenské a rovnocenné služby využitě výlučně pro účely projektu a konečně na dodatečné režijní a ostatní provozní náklady včetně nákladů na materiál, dodávky a podobné výrobky, které vznikly bezprostředně v důsledku projektu. **Žádosti do II. kola programu jsou přijímány do 20. 4. 2017.**

Pouhý vývoj však nestačí, žádný podnikatel nevyvíjí nové produkty a postupy jen pro zábavu, ale proto, aby je následně aplikoval do výroby či uvedl na trh. I to je však poměrně nákladná činnost, která velmi často vyžaduje obměnu, či alespoň rozšíření, užívaných výrobních technologií, přičemž návratnost může být poměrně dlouhá. A jedná-li se o zakázkovou výrobu, pak může vyrovnání počátečních investičních ztrát napomoci jen výrazné snížení vstupních nákladů. A zde přichází na řadu **program Inovace**. Oproti období 2007-2013 se tento program vyznačuje zvýšenou náročností a přísnějšími podmínkami, a to i přesto, že maximální možná dotace klesla na 25 – 45 % (v závislosti na velikosti podniku). Podporovány jsou projekty na zvýšení technických a užitných hodnot výrobků, technologií a služeb (produktová inovace), zvýšení efektivnosti procesů výroby a poskytování služeb (procesní inovace) a doplňkově k nim zavedení nových metod organizace firemních procesů

prostřednictvím zavádění nových informačních systémů integrující a automatizující procesy uvnitř podniku zaměřené především na propojení výzkumných a vývojových (VaV) aktivit, inovací a výroby (organizační inovace) a zvýšení prodeje výrobků a služeb prostřednictvím významné změny v designu produktu nebo balení nebo zavedení nových prodejních kanálů (marketingová inovace). Aby bylo možné o dotaci žádat, je nutné doložit výsledky VaV činností formou doložení existence funkčního prototypu/vzorku inovovaného produktu či procesu, který se bude díky projektu uvádět na trh. **Probíhající průběžná výzva bude ukončena nejpozději 18. 4. 2017.**

Podánilo se aneb jeden příklad za všechny

Společnost zabývající se vývojem a výrobou hologramů a holografických strojů v ČR realizovala dva na sebe navazující projekty z programu Inovace. První projekt byl realizován v letech 2009 – 2012 na základě nově vyvinutého výrobního procesu výroby fólií používaných při výrobě záznamu obrazu s trojrozměrnou strukturou (hologramů), na jehož vývoji se podílela ČVUT v Praze. V rámci projektu byla realizována 3 výběrová řízení na cca 60 mil. Kč způsobilých výdajů a dotace ve výši 60 % ze způsobilých výdajů byla proplacena v 5 žádostech o platbu.

Druhý, navazující, projekt probíhající v letech 2011 až 2013 se zaměřoval na aplikaci hologramů, konkrétně na inovaci produktu i procesu, kde byla vyvinuta výroba sekuritních holografických fólií s obsahem stopových prvků znesnadňujících falsifikaci a zavedení výroby inovativních speciálních lepidel pro aplikaci hologramů. I tento projekt byl realizován na základě spolupráce s ČVUT v Praze. Nová inovativní výrobní technologie byla vybrána v jednom výběrovém řízení, způsobilé výdaje činily cca 40 mil. Kč a dotace ze způsobilých výdajů činila 60 %. Samotný výrobní proces i nově vyráběné hologramy realizované v rámci projektu Inovace jsou unikátními výrobky na celém světě.

Pár praktických rad pro žadatele

Chcete-li být úspěšným žadatelem a příjemcem v projektech zaměřených na VaV je potřeba rozvíjet smluvní spolupráci s výzkumnými organizacemi a ostatními firmami, dále je potřeba ve firmě provádět inovace výrobků a procesů, které jsou dobře zdokumentovány a hledat nová řešení, která mají potenciál uplatnění v zahraničí. Budte připraveni, že vyhodnocení žádosti bude trvat řadu měsíců (možná i tři čtvrtě roku). Nezapomeňte, že na všechny investiční výdaje musíte realizovat výběrové řízení dle pravidel programu a dodržovat povinnou publicitu.

eDOTACE I GRANT klub I Agentura pro podnikání a inovace

Erste Grantika Advisory, a.s.

Statistické okénko

Vybrané ukazatele strategie Evropa 2020: Zaměstnanost; Investice do VaV; Emise skleníkových plynů (cílem EU je 80 %); Podíl energie z OZE; Podíl vysokoškolsky vzdělaných; Počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením (kumulativně od roku 2008, cílem je snížit jejich počet v EU o 20 mil.). Zdrojem dat je Eurostat. Pro více informací navštivte goo.gl/dlxFqa

Vybrané ukazatele strategie Evropa 2020

	Zaměstnanost (20-64 let; %)				Investice do VaV (% HDP)				Emise skleníkových plynů (1990=100)			
	2013	2014	2015	Cíl	2013	2014	2015	Cíl	2011	2012	2013	2014
Belgie	67,2	67,3	67,2	73,2	2,44	2,46	2,45	3,00	85,4	82,4	82,6	79,1
Německo	77,3	77,7	78,0	77,0	2,82	2,89	2,87	3,00	75,0	75,5	77,0	73,5
Estonsko	73,4	74,4	76,5	76,0	1,73	1,45	1,50	3,00	51,4	48,8	54,3	52,9
Irsko	65,5	67,0	68,8	69,0	1,56	1,51	n/a	2,00	105,3	105,6	105,8	105,7
Řecko	52,9	53,3	54,9	70,0	0,81	0,84	0,96	1,20	110,0	106,9	99,9	97,2
Španělsko	58,6	59,9	62,0	74,0	1,27	1,24	1,22	2,00	128,4	126,6	116,9	117,5
Francie	69,4	69,4	69,5	75,0	2,24	2,24	2,23	3,00	90,5	90,7	90,3	85,4
Itálie	59,7	59,9	60,5	67,0	1,31	1,38	1,33	1,53	95,9	90,9	85,2	81,4
Kypr	67,2	67,6	68,0	75,0	0,46	0,48	0,46	0,50	157,6	149,0	136,4	143,1
Lotyšsko	69,7	70,7	72,5	73,0	0,61	0,69	0,63	1,50	44,9	44,6	44,3	44,0
Litva	69,9	71,8	73,4	72,8	0,95	1,03	1,04	1,90	43,7	43,5	40,7	40,5
Lucembursko	71,1	72,1	70,9	73,0	1,31	1,28	1,31	2,30	100,5	97,3	93,1	90,6
Malta	64,8	66,4	67,8	70,0	0,77	0,75	0,77	2,00	160,4	164,9	148,7	150,9
Nizozemsko	75,9	75,4	76,4	80,0	1,95	2,00	2,01	2,50	92,9	90,7	90,7	87,3
Rakousko	74,6	74,2	74,3	77,0	2,97	3,06	3,07	3,76	106,4	102,8	102,9	98,2
Portugalsko	65,4	67,6	69,1	75,0	1,33	1,29	1,28	2,70	115,3	112,4	109,1	108,8
Slovensko	67,2	67,7	69,1	75,0	2,60	2,38	2,21	3,00	105,5	102,3	98,5	89,2
Slovensko	65,0	65,9	67,7	72,0	0,82	0,88	1,18	1,20	61,3	58,0	57,5	54,5
Finsko	73,3	73,1	72,9	78,0	3,29	3,17	2,90	4,00	96,8	88,9	90,2	84,4
Bulharsko	63,5	65,1	67,1	76,0	0,63	0,79	0,96	1,50	62,6	57,8	52,9	55,1
ČR	72,5	73,6	74,8	75,0	1,90	1,97	1,95	1,00	69,9	67,9	65,9	63,5
Dánsko	75,6	75,9	76,5	80,0	3,01	3,02	3,03	3,00	84,1	77,3	80,0	74,4
Chorvatsko	57,2	59,2	60,5	62,9	0,82	0,79	0,85	1,40	81,3	74,8	72,0	70,4
Maďarsko	63,0	66,7	68,9	75,0	1,39	1,36	1,38	1,80	68,2	64,1	61,3	61,0
Polsko	64,9	66,5	67,8	71,0	0,87	0,94	1,00	1,70	85,5	84,2	83,4	80,7
Rumunsko	64,7	65,7	66,0	70,0	0,39	0,38	0,49	2,00	48,3	47,7	43,7	43,7
Švédsko	79,8	80,0	80,5	80,0	3,31	3,15	3,26	4,00	86,4	81,6	79,4	77,4
UK	74,8	76,2	76,9	n/a	1,66	1,68	1,70	n/a	73,3	75,3	73,8	68,5
EU	68,4	69,2	70,1	75,0	2,03	2,04	2,04	3,00	83,0	81,8	80,2	77,1

	Podíl energie z OZE (%)				Vysokoškolsky vzdělaní (30-34 let; %)				Chudoba (rozdíl od 2008; tis. os.)			
	2012	2013	2014	Cíl	2013	2014	2015	Cíl	2012	2013	2014	2015
Belgie	7,2	7,5	8,0	13,0	42,7	43,8	42,7	47,0	162	92	146	143
Německo	12,1	12,4	13,8	18,0	32,9	31,4	32,3	42,0	-435	-133	163	-262
Estonsko	25,8	25,6	26,5	25,0	42,5	43,2	45,3	40,0	21	22	48	24
Irsko	7,1	7,7	8,6	16,0	52,6	52,2	52,3	60,0	328	309	224	n/a
Řecko	13,4	15,0	15,3	18,0	34,9	37,2	40,4	32,0	749	857	838	782
Španělsko	14,3	15,3	16,2	20,0	42,3	42,3	40,9	44,0	1 841	1 844	2 616	2 389
Francie	13,4	14,0	14,3	23,0	44,0	43,7	45,1	50,0	610	94	389	-103
Itálie	15,4	16,7	17,1	17,0	22,5	23,9	25,3	26,0	2 894	2 147	2 064	2 387
Kypr	6,8	8,1	9,0	13,0	47,8	52,5	54,6	46,0	53	59	54	63
Lotyšsko	35,7	37,1	38,7	40,0	40,7	39,9	41,3	34,0	-9	-38	-94	-134
Litva	21,7	23,0	23,9	23,0	51,3	53,3	57,6	48,7	65	7	-106	-53
Lucembursko	3,1	3,6	4,5	11,0	52,5	52,7	52,3	66,0	23	24	24	23
Malta	2,9	3,7	4,7	10,0	26,0	26,5	27,8	33,0	14	18	18	14
Nizozemsko	4,7	4,8	5,5	14,0	43,2	44,8	46,3	40,0	59	216	319	381
Rakousko	31,6	32,3	33,1	34,0	27,1	40,0	38,7	38,0	-157	-127	-89	-147
Portugalsko	25,0	25,7	27,0	31,0	30,0	31,3	31,9	40,0	-90	121	106	7
Slovensko	20,9	22,5	21,9	25,0	40,1	41,0	43,4	40,0	31	49	49	24
Slovensko	10,4	10,1	11,6	14,0	26,9	26,9	28,4	40,0	-2	-41	-151	-148
Finsko	34,4	36,7	38,7	38,0	45,1	45,3	45,5	42,0	5	-57	16	-7
Bulharsko	16,0	19,0	18,0	16,0	29,4	30,9	32,1	36,0	200	72	-512	-439
ČR	11,4	12,4	13,4	13,0	26,7	28,2	30,1	32,0	14	-58	-35	-122
Dánsko	25,6	27,3	29,2	30,0	43,4	44,9	47,6	40,0	78	138	119	112
Chorvatsko	26,8	28,1	27,9	20,0	25,6	32,2	30,9	35,0	63	-51	-78	-105
Maďarsko	9,6	9,5	9,5	14,7	32,3	34,1	34,3	30,3	478	604	302	-59
Polsko	10,9	11,3	11,4	15,0	40,5	42,1	43,4	45,0	-1 364	-1 744	-2 155	-2 731
Rumunsko	22,8	23,9	24,9	24,0	22,9	25,0	25,6	26,7	-441	-723	-1 071	-1 990
Švédsko	51,1	52,0	52,6	49,0	48,3	49,9	50,2	45,0	152	234	269	188
UK	4,6	5,6	7,0	15,0	47,4	47,7	47,8	n/a	1 029	1 517	1 202	959
EU	14,3	15,0	16,0	20,0	37,1	37,9	38,7	40,0	6 371	5 455	4 675	1 205

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, www.nordicfactory.com a www.thinkstockphotos.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

